

torer komme bort derfra, men det vil bevare hele Politiet og mange andre Kontorer, og Lokalerne der og Bygningen i det hele ere slet ikke indrettede saaledes, som et Retslokale, der skal være Hjemmet navnlig for den mundtlige Procedure, bør være. Naar vi altsaa skulde have en Overret, eller om man vil kalde det en Landsret for Kjøbenhavn, Sjælland og de omliggende Øer osv., saa ved jeg egentlig slet ikke, hvor man vil placere denne Ret. At placere den paa det nuværende Raad- og Domhus lader sig ikke gøre, navnlig ikke sammen med den københavnske Byret eller Stadsret, som skal være der, og som vil kræve stor Plads. Hvis Lokalerne paa Raad- og Domhuset ere tilstrækkelige for Underretten i Kjøbenhavn, til Kjøbenhavns Statsret, er det vistnok alt, i Forbindelse med Politiet, og hvad andet der kunde være. Men selve Overretten, som faar det store Antal Sager, maaske langt flere end Højesteret, har ingen Plads i Kjøbenhavn, der maa skaffes Plads til den, og hvad var da naturligere, end at man byggede en Bygning, som kunde rumme baade Højesteret og Landsretten. For mig staaer det unægteligt som et ganske smukt Fremtidsbillede, hvis man disponerer fornuftigt over Slotsholmen, først og fremmest skaber en rigtig bekvem og smuk Trafikaare gennem virkelig vitale Punkter i Kjøbenhavn og saa deromkring med fornøden Smag og Takt placerer de forskellige Bygninger, hvortil der trænges. Det er den smukkeste Opgave, som kan stilles Arkitekterne i Nutiden. Og naar vi saa her i Kjøbenhavn have set, hvor smukt saadan en stor Opgave i Virkeligheden er bleven løst ved Kjøbenhavns ny Raad- og Domhus, hvad dette er for en prægtig Bygning; der har faaet en god Plads, og at vi have haft Arkitekter, der ere i Stand til at bringe noget smukt frem, hvorfor skulle vi saa her sige til dem: I kunne give Jer til at læppe paa det gamle Kristiansborg, et Monstrum af gammel græsk Stil, som ikke passer her, ikke staaer i Harmoni med det øvrige, og som ligger i Vejen for den naturlige Trafik, for den Trafik, der skal gaa over Slotsholmen. Vi have jo forsøgt med Theophilus Hansen og andre. De have ikke kunnet gøre noget ud af det, hvorfor saa ikke sige: nu gøre vi rent Bord her, her have I en Plads, hvorledes ville I indrette Gader og Avenuer og de Bygninger, der trænges til? Det kan jeg forstaa, at man nedsetter en Kommission til, for der ville de forskellige Interesser og Me-

ninger kunne komme frem; men med Hensyn til Ministerens Forslag om blot at faa Skitser til, hvorledes Kristiansborg skal bygges om, naar vi dog til syvende og sidst kunne komme til det Resultat, at vi ikke ville have Slottet opført paa den Plads, hvor det ligger, og navnlig ikke som en sammenhængende Bygning, det kan jeg ikke forstaa.

Jeg maa desuden tilstaa, at hvis Meningen med Loven blot er den at fremskaffe nogle Skitser, saa forstaaer jeg ikke § 3, hvorfor vi der skulle slaa fast, at det ikke maa koste mere end 6 Mill. Kr. Det kan blive mere end 6 Mill., og det kan blive mindre end 6 Mill.; lad os blot faa en Plan fra Kommissionen, saa staaer det baade Ministeren og Rigsdagen frit for at se, om den skal gennemføres, og at ofre de flere eller færre Millioner, der skulle til. Men paa Forhaand, forinden vi vide, hvad vi ville, at gaa hen og sige: det maa ikke koste mere end 6 Mill. Kr., er ganske urimeligt. Jeg ved ikke, om man har gjort det af Hensyn til Præmielaanet, at et Præmielaan ikke kan bære mere end 6 Mill. Kr., men det kunde jo være en Indvending til mod denne barokke Ide med et Præmielaan. Jeg mener altsaa, at det høje Ting burde fremme denne Lov, naturligvis gennem en Udvalgsbehandling, men paa en saadan Maade, at der virkelig bliver givet den Kommission, der bliver nedsat, fuld Frihed til at fremsætte sine Tanker, Ideer og Planer og til at samarbejde med Arkitekter og andre kyndige Folk paa den Basis, der forekommer Kommissionen den rette. Om den ogsaa tager nogle Aar, saa Herre Gud, vi have ventet paa saa mange Ting, lad os faa en virkelig rationel Plan, og naar saa Rigsdagen kommer sammen, saa er der maaske saa lykkelige Forhold, saa vi alle sammen falde hverandre i Armene i alt Fald om en saadan Lov. Jeg antager i hvert Tilfælde, at naar man faar en saadan Plan om, hvad vore kyndigste Mænd her i Landet mene, ville vi forhaabentlig alle blive saa glade, at selv om det koster mere end 6 Mill. Kr., bevilger man det med Glæde; naar vi faa en smuk Bygning for Rigsdagen — det kan jo ogsaa være fristende for os — naar vi kunne faa rigtig repræsentative Lokaler for Kongehuset, og naar vi kunne faa vore Retter førte ind i et anstændigt, ordentligt Lokale, der er indrettet netop til det Brug, saa er der vundet saa meget, at vi ikke behøve at knibe paa Millionerne, om jeg saa maa sige, naar det ellers er en fornuftig Plan.